Valiokunnan lausunto YmVL 4/2017 vp– U 12/2017 vp

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen) (U 12/2017 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Pentti Puhakka, työ- ja elinkeinoministeriö
- ympäristöneuvos Maarit Haakana, ympäristöministeriö
- asiantuntija Harri Heinaro, Motiva Oy
- pääekonomisti Jukka Kero, Suomen Kiinteistöliitto ry
- toiminnanjohtaja Kaija Savolainen, Suomen Omakotiliitto ry

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Ehdotus on osa laajaa komission niin kutsuttua puhtaan energian pakettia. Puhtaan energian paketin päätavoitteina on asettaa energiatehokkuus etusijalle, nostaa Euroopan unioni maailmanlaajuiseen johtoasemaan uusiutuvan energian alalla sekä taata kohtuulliset sopimusehdot kuluttajille. Kuluttajat ovat tulevaisuuden energiamarkkinoiden aktiivisia ja keskeisiä toimijoita.

Energiaunionin keskeinen tekijä on energiatehokkuus etusijalle -periaate, joka ehdotuksella on osaltaan tarkoitus panna täytäntöön. Komissio katsoo, että yksi tapa parantaa energiatehokkuutta on hyödyntää tehokkuushyötyjen valtavaa potentiaalia rakennussektorilla, joka on suurin yksittäinen energian kuluttaja Euroopassa. Rakennussektori käyttää 40 % loppuenergiasta.

Valmis
5.0

Rakennuksista noin 75 % on energiankulutukseltaan tehottomia, ja jäsenvaltiosta riippuen vain 0,4—1,2 prosenttia rakennuskannasta peruskorjataan vuosittain. Komission mukaan ehdotuksen päätavoitteena on nopeuttaa olemassa olevien rakennusten kustannustehokkaita peruskorjauksia. Euroopan rakennusteollisuudella on potentiaalia vastata useisiin taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin ja samalla myös energiaan ja ilmastoon liittyviin haasteisiin.

Pitkän aikavälin rakennusten peruskorjausstrategia (uusi 2 a artikla)

Komissio ehdottaa siirrettäväksi rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin uudeksi 2 a artiklaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston energiatehokkuudesta annetun direktiivin (2012/27/EU) rakennusten pitkän aikavälin rakennusten peruskorjausstrategiaa koskevan 4 artiklan. Esitettyä muutosta komissio perustelee direktiivin johdonmukaisuuden parantamisella. Kyseisen 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on laadittava pitkän aikavälin strategia investointien saamiseksi käyttöön kansallisen sekä julkisten että yksityisten asuin- ja kaupallisten rakennusten kannan peruskorjauksessa.

Direktiiviehdotuksessa komissio lisäisi pitkän aikavälin peruskorjausstrategiaa koskevia velvoitteita. Ehdotuksen mukaan peruskorjausstrategiassa olisi esitettävä suunnitelma, jossa olisi selkeät välitavoitteet ja toimenpiteet, jotta jäsenvaltio saavuttaisi vuoteen 2050 ulottuvan vähähiilistä kansallista rakennuskantaa koskevan pitkän aikavälin tavoitteen ja vuodeksi 2030 asetetut erityiset välitavoitteet. Pitkän aikavälin peruskorjausstrategialla olisi myös edistettävä energiaköyhyyden lieventämistä. Lisäksi komissio esittää, että edellä mainittujen investointipäätösten ohjaamiseksi jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön mekanismeja, joilla a) liitetään hankkeita yhteen, jotta investoijien on helpompi rahoittaa edellä mainittuja peruskorjauksia; b) vähennetään energiatehokkuuteen liittyvän toiminnan riskejä investoijien ja yksityisen sektorin kannalta; ja c) hyödynnetään julkista rahoitusta, jotta houkuteltaisiin täydentäviä yksityisen sektorin investointeja tai voitaisiin puuttua tiettyihin markkinoiden toimintapuutteisiin.

Sähköiseen liikkumiseen liittyvä infrastruktuuri (8 artiklan 2 kohta)

Direktiiviehdotukseen lisätään uutena aihepiirinä velvoitteet rakennusten varustamiseksi sähköiseen liikkuvuuteen eli sähköisten ajoneuvojen latauspisteisiin liittyvällä infrastruktuurilla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikissa uusissa muissa kuin asuinrakennuksissa ja kaikissa laajamittaisten korjausten kohteena olevissa muissa kuin asuinrakennuksissa, joissa on enemmän kuin kymmenen pysäköintipaikkaa, vähintään joka kymmenes pysäköintipaikka olisi varustettu vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetussa direktiivissä 2014/94/EU tarkoitetulla latauspisteellä, jonka olisi kyettävä aloittamaan ja lopettamaan lataus hintasignaalien mukaisesti. Direktiiviehdotuksen tekstistä voisi päätellä, että vaatimusta sovelletaan tällaisiin rakennuksiin 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen. Kuitenkin direktiivin alustavassa käsittelyssä neuvoston energiatyöryhmässä on komissio esittänyt vaatimuksen soveltamisen 1 päivästä tammikuuta 2025 koskevan kaikkia tällaisia rakennuksia, joissa on enemmän kuin kymmenen pysäköintipaikkaa, riippumatta siitä onko kyseessä uudisrakentaminen tai laajamittainen korjaus. Tästä johtuen kansalliset säädökset sähköisten latauspisteiden asentamisesta uudisrakentamisen tai laajamittaisten korjausten yhteydessä tulisi olla voimassa 12 kuukauden päästä direktiivin voimaantulosta eli mahdollisesti vuonna 2019 tai 2020. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi varmistettava, että uusissa asuinrakennuksissa ja laajamittaisten korjausten kohteena olevissa asuinra-

kennuksissa, joissa on enemmän kuin kymmenen pysäköintipaikkaa, valmistellaan kaapelointi niin, että kullekin pysäköintipaikalle voitaisiin asentaa latauspiste sähköisiä ajoneuvoja varten.

Jäsenvaltiot voisivat päättää vapauttaa vaatimuksesta rakennukset, jotka ovat pienien ja keskisuurien yritysten omistuksessa ja hallinnassa, sekä julkiset rakennukset, jotka kuuluvat vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun direktiivin soveltamisalaan. Pieniä ja keskisuuria yrityksiä ovat kyseisen direktiivin mukaan yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa.

Teknisiä järjestelmiä koskeva arviointi ja dokumentointi (8 artiklan uusi 5 kohta)

Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kun rakennuksen tekninen järjestelmä asennetaan, vaihdetaan tai päivitetään, koko muutetun järjestelmän kokonaisenergiatehokkuus arvioidaan ja dokumentoidaan ja dokumentit toimitetaan rakennuksen omistajalle, jotta ne olisivat käytettävissä vähimmäisvaatimusten noudattamisen todentamista ja rakennuksen energiatehokkuustodistuksen myöntämistä varten. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nämä tiedot sisällytetään kansalliseen energiatehokkuustodistusten tietokantaan. Voimassa olevasta direktiivistä jäisi edelleen voimaan teknisiä järjestelmiä koskeva perusvaatimus, jonka mukaan jäsenvaltioiden on vahvistettava olemassa oleviin rakennuksiin asennetuille rakennuksen teknisille järjestelmille järjestelmävaatimukset, jotka koskevat kokonaisenergiatehokkuutta, oikeaa asentamista sekä asianmukaista mitoitusta, säätämistä ja ohjaamista.

Jäsenvaltiot voivat soveltaa näitä järjestelmävaatimuksia myös uusiin rakennuksiin. Järjestelmävaatimukset on vahvistettava uusille, korvaaville ja parannetuille rakennuksen teknisille järjestelmille, ja niitä on sovellettava sikäli kuin ne ovat teknisesti, taloudellisesti ja toiminnallisesti toteutettavissa. Kun teknisiä järjestelmiä koskeva määritelmä uuden direktiiviehdotuksen mukaan laajenisi, tulisi järjestelmävaatimukset jatkossa ulottaa myös automaatio- ja valvontajärjestelmiin, paikan päällä tapahtuvaan sähköntuotantoon ja paikan päällä olevaan infrastruktuuriin sähköistä liikkuvuutta varten.

Älykkäitä ratkaisuja koskeva indikaattori, "smartness indicator"(8 artiklan uusi 6 kohta)

Älykkäitä ratkaisuja koskevaa indikaattoria koskeva artiklaehdotus on uusi aihepiiri rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä. Komissiolle ehdotetaan siirrettäväksi valta antaa delegoituja säädöksiä määräämättömäksi ajaksi direktiivin täydentämiseksi vahvistamalla määritelmä älykkäitä ratkaisuja koskevasta indikaattorista ja edellytykset, joiden vallitessa älykkäitä rat kaisuja koskeva indikaattori tarjottaisiin lisätietona mahdollisille uusille vuokralaisille tai ostajille.

Ehdotuksen mukaan älykkäitä ratkaisuja koskevan indikaattorin on katettava joustavuuteen liittyvät ominaisuudet ja vahvistetut toiminnot ja toimintakyvyt, jotka ovat tulosta paremmin toisiinsa yhteydessä olevista ja sisäänrakennetuista älykkäistä laitteista, jotka on integroitu rakennusten perinteisiin teknisiin järjestelmiin. Näiden ominaisuuksien on parannettava asukkaiden ja itse rakennuksen kykyä reagoida asumismukavuuteen tai toiminnallisuuteen liittyviin vaatimuksiin, ottaa osaa kysynnänohjaukseen ja edistää erilaisten energiajärjestelmien ja kaukoinfrastruktuurien, joihin rakennus on liitetty, optimaalista, jouhevaa ja turvallista toimintaa.

Energiatodistusten käyttöön liittyvät muutokset (10 artikla)

Jäsenvaltioiden olisi linkitettävä niiden taloudelliset toimenpiteet energiatehokkuuden parantamiseksi rakennusten peruskorjauksissa tällaisilla peruskorjauksilla saavutettaviin energiansäästöihin. Nämä säästöt olisi määritettävä vertaamalla ennen peruskorjausta ja sen jälkeen myönnettyjä energiatehokkuustodistuksia.

Direktiivin 10 artiklaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a kohta, jonka mukaan energiatodistustietokannan avulla olisi voitava seurata rakennusten todellista energiankulutusta, niiden koosta ja luokasta riippumatta. Tietokannan olisi sisällettävä todelliseen energiankulutukseen liittyvät säännöllisesti päivitettävät tiedot rakennuksista, jotka ovat kansalaisten toistuvien käyntien kohteena ja joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 250 m².

Lisäksi direktiivin 10 artiklaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 b kohta, jonka mukaan olisi pyynnöstä asetettava saataville aggregoidussa ja anonymisoidussa muodossa olevat tiedot, jotka ovat EU:n tietosuojavaatimusten mukaisia, vähintään viranomaisille tilasto- ja tutkimustarkoituksiin.

Lämmitysjärjestelmien ja ilmastointijärjestelmien tarkastus (14 ja 15 artikla)

Lämmitysjärjestelmien tarkastuksesta säädetään voimassaolevan direktiivin 14 artiklassa ja ilmastointijärjestelmien tarkastuksesta 15 artiklassa. Direktiiviehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi säädettävä lämmitysjärjestelmien ja ilmastointijärjestelmien säännöllisistä tarkastuksista muissa kuin asuinrakennuksissa, joiden kumuloitu primäärienergian kokonaiskulutus olisi yli 250 MWh vuodessa, ja sellaisissa asuinrakennuksissa, joissa olisi keskitetty tekninen järjestelmä, jonka kumuloitu nimellisteho olisi yli 100 kW. Lämmitysjärjestelmän tarkastuksessa olisi arvioitava lämmityskattilan tehokkuus ja mitoitus verrattuna rakennuksen lämmitysvaatimuksiin.

Ilmastointijärjestelmän tarkastuksessa olisi arvioitava ilmastoinnin tehokkuus ja mitoitus verrattuna rakennuksen jäähdytysvaatimuksiin. Mitoituksia ei tarvitsisi arvioida uudelleen, jos järjestelmään ei ole tehty muutoksia tai rakennuksen lämmitysvaatimukset tai jäähdytysvaatimukset eivät ole muuttuneet.

Direktiiviehdotuksen mukaan vaihtoehtona pakollisille lämmitysjärjestelmien ja ilmastointijärjestelmien tarkastuksille jäsenvaltiot voivat asettaa vaatimuksia sen varmistamiseksi, että muut kuin asuinrakennukset, joiden kumuloitu primäärienergian kokonaiskulutus on yli 250 MWh vuodessa, on varustettu automaatio- ja valvontajärjestelmillä, jotka kykenevät toimimaan direktiiviehdotuksessa esitetyllä tavalla. Vastaava vaihtoehto edellä mainittujen asuinrakennusten kohdalla on rakennuksen varustaminen jatkuvalla sähköisellä seurannalla ja tehokkailla valvontatoimilla. Komission mukaan sähköisten seuranta- ja valvontajärjestelmien on havaittu olevan kustannustehokas vaihtoehto tarkastuksille.

Voimassa olevan direktiivin mukaan jäsenvaltion on säädettävä säännöllisistä tarkastuksista lämmitysjärjestelmille, joissa on sisätilojen lämmitystä varten nimellisteholtaan yli 20 kW:n lämmityskattila. Säännöllisistä tarkastuksista on säädettävä ilmastointijärjestelmille, joiden nimellisteho on yli 12 kW. Vaihtoehtona pakollisille lämmitys- ja ilmastointijärjestelmien tarkastusvelvoitteille jäsenvaltio on voinut toteuttaa neuvontaan perustuvat vaihtoehdot, joilla on tullut saavuttaa

vastaavat kokonaisvaikutukset. Direktiiviehdotuksessa poistetaan neuvontaan perustuvat vaihtoehdot, koska ne eivät ole komission mukaan osoittautuneet tehokkaiksi. Suomessa voimassaoleva direktiivi on tältä osin toimeenpantu neuvontaan perustuvilla vaihtoehdoilla.

Lämmitysjärjestelmiin liittyen menettelynä on käytetty vapaaehtoisia energiatehokkuussopimuksia, öljyalalla niin sanottu Höylä-sopimusta ja bio-alalla niin sanottu Kutterisopimusta. Ilmastointijärjestelmän neuvontamenettelystä vastaa Motiva ympäristöministeriön toimeksiannosta.

Toimivallan siirtäminen komissiolle (5, 8, 22 ja 23 artikla)

Voimassa olevan direktiivin mukaan komissiolle on siirretty valta antaa delegoituja säädöksiä energiatehokkuutta koskevien vähimmäisvaatimusten kustannusoptimaalisten tasojen laskennasta (5 artikla) ja mukauttaa rakennusten energiatehokkuuden laskennan yleistä kehystä koskevassa liitteessä I olevia eräitä kohtia tekniikan kehitykseen (22 artikla). Direktiivin 8 artiklaan komissiolle esitetty valtuus antaa delegoituja säännöksiä on uusi. Artiklan mukaan komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan määritelmä älykkäitä ratkaisuja koskevasta indikaattorista ja edellytykset, joiden vallitessa älykkäitä ratkaisuja koskeva indikaattori tarjottaisiin lisätietona mahdollisille uusille vuokralaisille tai ostajille.

Direktiivin 23 artiklaan koottaisiin säännökset siirretyn säädösvallan käyttämisenehdoista. Komissio ehdottaa säädösvallan siirtoa määräämättömäksi ajaksi. Artikla sisältäisi myös komission velvollisuuden kuulla jäsenvaltioiden asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto tukee direktiiviehdotuksen tavoitteita ja pitää tärkeänä rakennusten energiatehokkuuden edistämistä.

Valtioneuvosto kannattaa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiaa koskevan säännöksen siirtämistä energiatehokkuusdirektiivistä rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin, koska tämä tekee rakennusten energiatehokkuuden sääntelystä johdonmukaisemman kokonaisuuden. Strategian sisältöön lisätyt uudet vaatimukset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia, mutta investointipäätöksiä ohjaavien mekanismien käyttöönotossa tulisi säilyttää kansallista joustovaraa. Strategian laatiminen ja siitä aiempaa tiheämpi raportointi lisäävät myös hallinnollista taakkaa.

Koska liikenteellä on keskeinen merkitys Suomen kansallisten ilmastotavoitteiden saavuttamisessa, ja koska biopolttoaineiden ei arvioida riittävän liikenteen koko päästövähennysten aikaansaamiseen, Suomessa on vahvasti tuettava myös liikenteen sähköistämiskehitystä. Suomen kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa tavoitteeksi on asetettu sähköautojen 10 prosentin osuus koko autokannasta jo vuonna 2030. Vaikka sähköautojen latausmahdollisuuksien edistäminen rakennuksissa ei sinänsä paranna rakennusten energiatehokkuutta, valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti latausmahdollisuuksien edistämiseen uudisrakentamisen ja laajamittaisten korjausten yhteydessä. Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin tässä vaiheessa varauksellisesti vaatimukseen, jonka mukaan 1.1.2025 lähtien olemassa oleviin rakennuksiin tulisi rakentaa joka

kymmenenteen pysäköintipaikkaan hintasignaalin mukaan toimiva sähköautojen latauspiste. Vaatimus ei koskisi asuinrakennuksia ja edellyttäisi, että rakennuksessa olisi yli 10 pysäköintipaikkaa. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että direktiivin säännösten tulisi olla joustavia eikä sisältää liian teknisiä yksityiskohtia. Direktiivin tulisi mahdollistaa erilaisten lataukseen soveltuvien teknisten ratkaisujen ja palvelujen käyttö. Latauspisteiden rakentamisessa tulisi voida ottaa huomioon markkinoiden kehittyminen ja se, että latauspisteiden rakentaminen on teknisesti mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista. Myös erityyppisille, olemassa oleville rakennuksille voi olla perusteltua tavoitella siirtymäaikaa direktiivin kansallisessa toimeenpanossa.

Direktiiviehdotuksessa esitetään siirrettäväksi komissiolle valtaa antaa delegoituja säädöksiä älykkäitä ratkaisuja kuvaavasta indikaattorista ja sen käytön edellytyksistä. Ehdotukseen sisältyvä määrittely jättää avoimeksi indikaattorin sisällön, käytön ja soveltuvuuden Suomessa käytettäviin teknisiin ratkaisuihin. Valtioneuvosto suhtautuu tässä vaiheessa varauksellisesti älykkäitä ratkaisuja koskevaan indikaattoriin ja komissiolle annettuun valtuuteen.

Valtioneuvosto kannattaa ilmastointi- ja lämmitysjärjestelmien säännöllisten tarkastusten kohdistamista aiempaa suurempiin teknisiin järjestelmiin. Näitä koskevat raja-arvot olisi kuitenkin tarpeen määrittää selkeämmin. Rakennuksen varustaminen automaatio-, seuranta- ja valvontajärjestelmillä on kannatettava vaihtoehto pakollisille tarkastuksille. Valtioneuvosto pitää tärkeänä edellä mainittujen eri vaihtoehtojen joustavaa yhdistelemistä.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että komissio ei säädä direktiiviehdotuksen liitteessä 1 uusiutuvan energian huomioimistavasta primäärienergiakertoimien määrittämisessä, vaan se jäisi kansalliseen päätäntävaltaan. Rakennusten energiatehokkuuden määrittämisessä käytettyjen kertoimien taustalla vaikuttaa kansallinen energiapolitiikka.

Valtioneuvosto pitää hyvänä lähtökohtana taloudellisten kannusteiden sitomista saavutettuun energiansäästöön, mutta suhtautuu varauksella säästöjen määrittämiseen laatimalla energiatodistus ennen ja jälkeen peruskorjauksen. Muita kustannustehokkaita tapoja energiansäästön määrittämiseksi tulisi voida käyttää.

Ehdotuksessa esitetään todistustietokannan käyttöä rakennusten todellisen energiankulutuksen seurantaan ja kulutustietojen päivittämistä säännöllisesti rakennuksista, jotka ovat kansalaisten toistuvien käyntien kohteena ja joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 250 m^2. Ehdotuksen tavoite, samoin kuin se kuka seurantaa tekisi, olisiko tietojen oltava julkisesti saatavilla ja koskisiko vaatimus muitakin kuin julkisia rakennuksia jää siinä määrin epäselväksi, että valtioneuvosto suhtautuu tässä vaiheessa varauksellisesti ehdotukseen.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jäsenvaltioille aiheutuvan hallinnollisen taakan välttämiseksi ehdotuksesta aiheutuvat raportointivelvoitteet olisivat mahdollisimman keveät.

Direktiivin kansalliseen voimaansaattamiseen voisi olla tarpeellista varata kaksi vuotta ehdotetun vuoden sijaan, jotta voitaisiin varmistaa kansallisen voimaansaattamisen korkea taso.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan tukee direktiiviehdotuksen tavoitteita ja pitää tärkeänä rakennusten energiatehokkuuden edistämistä. Rakennuksissa kuluu noin 40 % Suomen energian kokonaiskulutuksesta, joten energiatehokkuuspotentiaalin hyödyntämisellä voidaan saada aikaan merkittäviä tuloksia. Rakennuksen hyvä energiatehokkuus pienentää käytönaikaisia kustannuksia ja hillitsee asumiskustannusten nousua energian hinnan noustessa. Energiatehokkuuden parantaminen parantaa usein myös asumismukavuutta.

Ehdotus on osa komission ns. puhtaan energian pakettia, eli sillä toteutetaan osaltaan vuoteen 2030 ulottuvia ilmasto- ja energiapolitiikan puitteita ja tavoitetta vähentää 40 % kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2030 mennessä vuoteen 1990 verrattuna. Ehdotuksen velvoitteet koskevat pääasiassa suuria rakennuksia, ei pientaloja.

Komission tavoitteet eurooppalaisen sääntelyn tarpeesta ovat perusteltuja, kun Euroopassa rakennuksista noin 75 % on energiankulutukseltaan tehottomia ja jäsenvaltiosta riippuen vain 0,4—1,2 % rakennuskannasta peruskorjataan vuosittain. Komissio pyrkii ehdotuksellaan nopeuttamaan olemassa olevien rakennusten kustannustehokkaita peruskorjauksia ja lisäämään älykkään teknologian käyttöä rakennuksissa. Valiokunta toteaa, että sääntely edistää suomalaisen teknologisen osaamisen kysyntää energiatehokkuuden parantamiseksi ja kulutuksen säätelemiseksi älykkäällä teknologialla, joten välillisesti sääntely edistää tämän liiketoiminnan kasvua ja vientimahdollisuuksia.

Valiokunta tukee pitkän aikavälin peruskorjausstrategiaa koskevan säännöksen siirtämistä energiatehokkuusdirektiivistä rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin, jolloin rakennusten energiatehokkuuden sääntely muodostaa johdonmukaisemman kokonaisuuden.

Merkittävimmät muutosehdotukset liittyvät sähköautoihin liittyvän infrastruktuurin edistämiseen. Ehdotuksen mukaan kaikissa uusissa muissa kuin asuinrakennuksissa ja kaikissa laajamittaisten korjausten kohteena olevissa muissa kuin asuinrakennuksissa, joissa on enemmän kuin kymmenen pysäköintipaikkaa, vähintään joka kymmenes pysäköintipaikka on varustettava latauspisteellä, joka kykenee toimimaan hintasignaalin mukaan. Lisäksi on uusissa asuinrakennuksissa ja laajamittaisten korjausten kohteena olevissa asuinrakennuksissa, joissa on enemmän kuin kymmenen pysäköintipaikkaa, valmisteltava kaapelointi niin, että jokaiselle pysäköintipaikalle voidaan asentaa latauspiste sähköisiä ajoneuvoja varten.

Valiokunta kannattaa latausmahdollisuuksien edistämistä uudisrakentamisen ja laajamittaisen peruskorjauksen yhteydessä. Valtioneuvoston energia- ja ilmastostrategian tavoitteena on, että Suomessa on vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa ja vähintään 50 000 kaasukäyttöistä autoa. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää osaltaan infran riittävää rakentumista. Useiden arvioiden mukaan muualla Euroopassa sähköautojen läpimurto voi tapahtua jo aikaisemminkin.

Valiokunta huomauttaa, että Suomen kannalta voi olla etu, että meillä on jo infraa ja tottumusta latauspisteisiin sinänsä, kun autopaikkojen lämmitystolpat ovat laajasti käytössä. Sulakkeet eivät kuitenkaan välttämättä kestä sähköauton latausta, ja muutenkin varsinkin vanhat tolpat on aika-

naan uusittava. Sähköautojen yleistyessä on tarpeen pohtia laajemminkin lainsäädäntöä ja käytäntöjä siltä kannalta, että ne kannustaisivat sähköauton omistamiseen selventämällä, miten taloyhtiön asukas voi saada pihalle sähköauton latauspisteen omalla kustannuksellaan, jos taloyhtiön päätökset asiasta viipyvät.

Valiokunta yhtyy näkemykseen, että säännösten tulisi olla joustavia ja mahdollistaa erilaisten taukseen soveltuvien teknisten ratkaisujen ja palvelujen käyttö kustannusten pitämiseksi kohtuullisina.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 16.3.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Satu Hassi vihr
varapuheenjohtaja Silvia Modig vas
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Susanna Huovinen sd
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Sari Multala kok
jäsen Martti Mölsä ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteereinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos